

Чанд вақт аст, ки **кормандони Вазорати корҳои дохилӣ аз боздошту ҳабс ё ҷаримаи ҷавонон хабар ме-диҳанд**, ки гуноҳашон дар кӯчаҳо ба духтарон гап партофтани дағалгӯфторӣ қардан арзёбӣ мегардад. Зимнан, шикоятӣ зиёди ҷавононро низ мешунавем, ки меғўянд қонунгузорӣ ҳақиқи шикоят қарданро дар мавридҳои зикршуда ба онҳо надодааст.

Дар матлаб доир ба шикоятҳои духтарон, норозигии писарон, суиистифода намудан ва шантаж шудани ҷавонон аз ҷониби духтарон, надонистани қонунгузорӣ суҳан меравад.

БАРОБАРӢ ТАЪМИН АСТ, ВАЛЕ ОНРО РИОЯ НАМЕКУНЕМ

ТАЪМИН ҶАЗО ВА СУИИСТИФОДА АЗ ҚОНУНГУЗОРӢ
Барои гаппартоӣ ва дағалгӯфторӣ аз ҷониби мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ин ҷазо таъин мешавад, вале боз ҳам чунин ҳолатҳои нанговарро мушоҳида қардан мумкин аст.

Дар ақсар ҳолат ҷавонони дағалгӯфтор тибқи модаи 460 (Майдаавбошӣ) -и Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои дар ҷойҳои ҷамъиятӣ дашном додан, ба таъри таҳриромез драфтадан ба одамон, ҳамчунин, содир намудани дигар кирдорҳои ба ин монанд, ки тартиботи ҷамъиятӣ ва осудагии одамону халалдор мекунад, ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд. Ин модаи кодекси мазкур аз ҳафт то даҳ нишондиҳанда барои ҳисобҳои ҷарима ё ҳаби маъмурий ба муҳлати аз панҷ то понздаҳ шабонарӯз ҷазо пешбини намулдааст.

Аз рӯи ин модаи Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон, пешбини шудани ҷазо барои дағалгӯфторӣ дар ҷойҳои ҷамъиятӣ далали он аст, ки ин навъи ҷазо ҳам барои писарон ва ҳам барои духтарон муқаррар шудааст, вале баъзеҳо аз надонистани ин талаботи қонунгузорӣ бо шикоятҳои худ, ки гӯё ҳаққу ҳуқуқашон поймол мешавад, шабакаҳои иҷтимоиро ба шикоятхона таъдил медиҳанд. Аз ҷониби дигар, бисёрон ҷавононе, ки ин ҳолатро ме-донанд, вале аз болои ҷинси зан шикоят қарданро раво намебинанд. Бинобар ин, расман ба мақомоти дахлдор муроҷиат намекунад.

Дар мавриди шумораи аниқи муроҷиаткунандагон, ки соли равон бо сабабҳои гуногун ҷабрдида ҳисобида мешаванд, маълумоти дақиқ мавҷуд нест. Ба иттилои маркази матбуоти ВКД, ин гуна ҳолат зиёд рух медиҳад ва ақсарият на расман, балки бо наشري ақсу навор дар шабакаҳои иҷтимоӣ ба унвони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ муроҷиат менамоянд.

Ҳамчунин, аз ВКД тасдиқ қарданд, ки барои гаппартоӣ ва дағалгӯфторӣ дар қонунгузорӣ муқаррарот нест.

Суҳангӯи Раёсати Вазорати корҳои дохилӣ дар шаҳри Душанбе Сироҷидин Шакурӣ аз суиистифода шудани воқунишҳои зуд

ва саривақтӣ қардонии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ба муроҷиати мардум чунин гуфт: - Мутаассифона, шохиди чанд ҳолати суиистифодаи ғамхорӣ ва воқуниши саривақтӣ шудем. Санҷишҳо маълум қарданд, ки чанде аз сокинон ба нафари алоҳида дар мавриди гаппартоиву дағалгӯфторӣ дар ҷойҳои ҷамъиятӣ тухмат қарда, меҳонад бо ин роҳ қасд гиранд, вале ин гуна ҳолат ошкор ва ба тухматгарон дар асоси қонунгузорӣ ҷазо таъин қарда шуд.

ШИКОЯТ АЗ ҚОНИБИ МАРДОН ҲАМ ҲАСТ
Ба нақли ҳамсуҳбати мо, шикоятҳои аз тарафи мардон ҳам мерасанд, вале ҳеле кам, зеро аз як қонби нағну номуси мардӣ ва аз ҷониби дигар урфу одати тоҷикона намегузорад. Барои мисол, чанде пеш дар шабакаҳои иҷтимоӣ навор нашр гардид, ки дар он ҷавондустаре ба дағалгӯфторӣ роҳ дода, даъво қард, ки ҷавонписари номаълум уро дар ҷои ҷамъиятӣ мавриди дашному ҳақорат қарор дод. Қорбарони фаъоли шабакаҳои иҷтимоӣ аз Раёсати ВКД дар шаҳри Душанбе барои баҳои ҳуқуқӣ додани ҳодиса дархост намулдаанд.

Дар натиҷаи таҳқиқ, нисбат ба ҳар ду иштирокчиёни ҳодиса тибқи талаботи модаи 460 (Майдаавбошӣ) -и Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон парвандаи маъмурий тартиб дода шуд.

ГУНОҶИ ОИЛА ВА МАКТАБ
Вобаста ба гаппартоӣ ва дағалгӯфторӣ дар ҷойҳои

ҷамъиятӣ узви Ҷамъияти равоношиносони Тоҷикистон Марям Давлатова чунин андеша дорад:

- Сабаби асосии чунин ҳолатҳо надостани маълақи муошират бо ҷинси дигар аст. Ҷавонон дар ин синну сол зери таъсири ғалаби ғормонҳоянд ва ба ҷинси дигар ҳеле зиёд майл доранд.

Ҳамчунин, мусоҳибаи сабаби дигари руҳ додани ин гуна ҳолатро набудани донишҳои муоширатӣ дар оилаву муассисаҳои таълимӣ ме-донад.

- Азбаски ҷомеа на дар оила, на дар мактаб донишу малакаҳои муоширатӣ на-медиҳад, ин равад ҳамин хел суст сурат мегирад.

Оилаҳое, ки дар он ҷо муносибати зану шавҳар дар доираи меъёрҳои одоб сурат мегирад, ба фарзандон ин малакаро ҳам аз тариқи намунаи рафтор медиҳанд. Баръакс, ҷое, ки дар муносибатҳо беэҳтиромӣ ва дағали меъёри муносибат аст, фарзандҳо ба ҳамин «заҳира» ба олами берун мебарояд ва онро зоҳир мекунад.

ИҚДОМИ ШАҲРДОРӢ ДАР САҲАҲ БУД

Соли 2018 ғорӯҳе аз бонувони сокини Душанбе дар нома ба унвони Раиси шаҳр хостори расидагӣ ба масъалаи озори лафзии занон дар кӯчаҳои пойтахт шуданд. Дар он муроҷиатнома 50 зану духтарони сокини пойтахт пешниҳоди қардонӣ, ки барои муҷозоти ҷавонону мардон, ки бо бонувону духтарон лӯқмапартоӣ мекунанд, чораҷӯӣ шавад. Сипас, вобаста ба масъала ғорӯҳи қорӣ ташкил шуд.

Албатта, мардум ба ҷинси зан аз ҳар ҷиҳат эҳтиром хос зоҳир менамоянд, вале ин маънои поймол шудани ҳуқуқу озодиҳои мардонро надорад.

Зимнан, агар ба гаппартоиву дағалгӯфтории ақли ҷомеа чандон аҳамият надиҳем, суиистифода қардани талаботи қонунро аз ҷониби афроди муайян пешгирӣ накунем, инчунин, ба қисме аз ҷавонон дар мавриди баробар буданашон бо ҷинси зан маълумот пешниҳод насозем, пас ин гуна ҳодисаҳо боз ҳам бештар мегарданд.

Ҳ. ТОҶИРӢ, «Садон мардум»

ВЕРРОКӢЙИ ТОҶИҚ

«...Меғўянд, ки дар дунё танҳо дар ду мамлакат Мактаби санъати тасвирии академикӣ боқӣ мондааст: Россия ва Италия. Вале мамлақати хурдаки сеюм низ вуҷуд дорад, ки дар он Академияи санъати тасвирий зери фишори модернизм намемирад ва ин Тоҷикистон аст»,- менависад нави-санда ва драматург Темур Зулфиқоров.

Адиб сарвари Бунёди мусаввирии Тоҷикистон Олимхон Рабиев, ки Верроққоӣ тоҷик менамод, ҳамчун посдору идомадихандаи аънаҳои академикӣ тавсиф намуда, таъкид месозад, ки портрету натюрморт ва саҳнаҳои жанрии устодона офаридаи ӯ осори ширадорӣ асримениагии ҳолландихо ва венетсиягиро ба ҳуҷи меоранд. Ҳунари волю, дониб рангин ва фурутаниву самимияти расмони камназир, «меросбари Камолиддин Бехзод», академикӣ Академияи мусаввирии Тоҷикистон, Академияи миллии дизайни Россия ва Академияи ҷаҳонии расмонии «Даврони навин» («Новая эра») - Олимхон Рабиев Темур Зулфиқоровро мафтун сохта, яке аз дӯстони қаринаш гардондаанд.

«Ман офаридаҳои тозаи Олим Рабиев «Тавлиди ҳаёт дар қонинот» менамод. Он шоҳи гулафшонест дар шаҷараи академизм»,- таъкид намулдааст Т. Зулфиқоров. Олимхон Ӣ Олимш (дӯстони наздиктарини уро чунин ном мебаранд) Рабиев дӯстони зиёд дорад, ки ақсарашон аз ақли ҳунаро эҷоданд.

Аз рӯзгор ва фаъолияти эҷодии ин офаридаи зебоӣ, эҷодкори ҳудудиносу ватанпараст кам навиштаанд, ҳарчанд танҳо дар вазифаи сарвари Бунёди мусаввирии Тоҷикистон (собиқ Фонди бадеӣ) О. Рабиев беш аз 17 сол фаъолият намулдааст. Ба зами ин, ақсар нигоштаҳо дар бораи ӯ дар шабакаҳои иҷтимоӣ хусусияти хабарӣ дошта, бо забони русӣ иншо шудаанд. Танҳо матлаби иншоанаи бостоншинос Музаффар Азизов дар маҷаллаи «Мероси ниёгон» (№21, с.2019) тахти унвони «Меросбари Камолиддин Бехзод» моро бо бузургии шахсияти ӯ ва бо баъзе аз лаҳзаҳои рӯзгору офаридаояш ошно месозад. Метавон гуфт, ки ҳанӯз ин эҷодкори сермахшӯл ва инсонӣ шариф ба муаррифи ниёзманд аст.

Олимхон Рабиев 59 сол до-рад. Дар деҳаи Чиртаки шаҳри Ваҳдат, дар оилаи омӯзгор ба дунё омада, дар шашсолагӣ аз меҳри модар маҳрум мондааст.

Ин тасвир «Биби ман» номид шуда, барои О. Рабиев низ ҳеле азиз аст. Нигоҳ, ҳолату вақоҳати пиразан, ожанғо ва ҷини пешонӣ, ҳар

мушаки чеҳраи ӯ ва ҳар хатти тасвир бозғўяндаи умри дарозу пурпечуботи ин зан аст, ки пас аз фавти модар Олимхон ба ӯ меҳри модарӣ эҳдо намулдааст.

Таҳлили ибтидоиро Олимхон дар мактаби №14, ноҳияи Ваҳдат гирифтааст. Истеъдоди модарзодинаш дар ҳамин ҷо зуҳур қарда, аллакай ғангоми дар синфи шашум таҳсил наму-дан дар Намоиши ҷумҳуриявии расмонии наврас ҷои дуоимо ро соҳиб мегардад. Соли 1978 ба Омӯзишгоҳи ҷумҳуриявии рас-сони ба номи Мирзороҳмат Олимови пойтахт дохил шуда, пас аз хатми он таҳсилро дар шўъбаи ғойбонаи Донишқадаи санъати ба номи М. Турсунзода идома медиҳад...

- Дар он айём ман ба ҳайси мудири бойғони Донишқадаи политехники Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи техники Тоҷикистон ба номи М. С. Осимӣ) қор мекардам ва баъд аз хатми Донишқадаи санъат ба факултаи меъморӣ до-нишқада дохил шудам, - гуфт О. Рабиев, - вале мушкулоти зиндагӣ маро водор қард, ки ба

Корхонаи лаку ранги Душанбе ба қор дароям. Дар айёмӣ донишҷўӣ бо ин қорғоҳ низ ҳамкорихи дошта, қори дипло-миамро дар ҳамин ҷо анҷом до-дам. Бо тавсияи сармеъмори ноҳияи Октябр (ҳоло Исмоили Сомонӣ)-и пойтахт дар назди даромадгоҳи мағозаи ҷаво-хирот ду «моҳи тилло» бунёд намудам... Маро ба ҳайси сар-рассом ба қор қабул намулданд. Дар баробари қори қорхона дар ороиши намо ва атрофи баъзе аз биноҳои давлатӣ, аз ҷумла КМ Ҳизби коммунисти ҷумҳурий, саҳм гузоштам.

Баъд аз як соли қор дар қорғоҳи лаку ранг О. Рабиев ба шаҳри Ваҳдат бозгашта, соли 1984 дар назди хонаи пионерон маҳфили расмонии наврасон ифтитоҳ намулд. Ин иқдом аз ороиши роҳбарияти шаҳр хуш пазируфта шуд ва пас аз қор моҳ ӯ бо ибтиқори раиси вақти шаҳр - Самандар Тоҳиров дар назди шўъбаи фарҳанг низ ҳамин гуна маҳфило боз қард. Қаме дертар, боз бо ташаббу-си раиси шаҳр С. Тоҳиров ва ҷаҳду талоши О. Рабиев дар шаҳри Ваҳдат Осорхонаи таъ-рихӣ - кишваршиносӣ ифтитоҳ гардид. Қаҳрамони матлаб дар он ҷо муддате қору эҷод намулд. Пасон ба пойтахт баргашт. Он айём Б. Зўҳуриддинов сармеъ-мори шаҳри Душанбе буд ва Олимхон Рабиев дар паҳлуи ӯ ороиши бисёр биноҳои ҳу-куматӣ иштирок намулд, дар бунёди маҷмааи Исмоили Со-монӣ ширкат варзид. Ақсари ин қорҳо бо Фонди бадеии ҷумҳурий рабт доштад ва сарвари вақти фонд - А. Ғ. Шурпаевро, ки син-наш аз 70 гузашта буд, ҳунару истеъдод, маҳорати раҳбариву ташкили қор ва муносибати Олимхон Рабиев бо ҳамқорон хуш омада, соли 2004 аз ӯ хоҳиш намулд, ки сарвари фондҳо ба зимаи гирад. Вале пас аз ошно шудан бо ваззи қор, ҳолати ногўври бино ва устохонаҳо, шароити қори расмонӣ муҷассасасозон О. Рабиев пешниҳоди А. Шур-паевро рад намулд. Пас аз шаш моҳ ин пири гавҳаршинос боз ба назди О. Рабиев ҳозир шуд. «Ман пир шудаам. Шумо ҷаво-нед, ояндаро шумо бояд созед ва сохтан метавонед. Фондҳо обод намо», - таъкид намулд ӯ ва Олимхон розӣ шуд.

Бинои Фонди бадеӣ бо талошҳои шахсиятҳои бу-зург, устодон Х. Хушвақтов, Х. Ашўров, Х. Давлатов, С. Қур-бонов, В. Назаров, В. Одинаев бунёд гардидааст. То даврони нооромихи дар он ҷо наздики 300 расмонӣ ҳайкалтарош, нақшошу қандақор фаъолият мекарданд. Нооромихи эҷодқо-ро пароканда намулд. Ваъз ҳуб набуд, шароити қор вуҷуд надошт. Вазифаи нахустин дар он рўзҳо бозгардондани ақли эҷод ба фонд буд ва мо қорро аз он оғоз намудем. Тадбирҳои дигар нис зарур буданд, то фаъолияти фонд аз нав дуруст ба роҳ монда шавад.

Ва илқоқ пайдо гардид. Фон-ди бадеӣ бо ризоят ва дастги-рии қормандон ба ҚСП «Бунё-ди мусаввирии Тоҷикистон» таъдил дода шуд ва ваъз дар он маркази фарҳангу ҳунар ди-гаргун гашт. Шумораи қорман-дон афзўда, муштарини ҳам зиёд гардидаанд. Фаромиш ҳам пайдо гардидаанду сулоҳиҳои давлатӣ ҳам. Иштироки рассо-монӣ ороишқорони бунёд дар ороиши қору биноҳои ҳукуматӣ бештар гашт. «Қасри Сомон», «Қасри миллат», қорғорғоҳи беруназшаҳри ҳукуматӣ «Пугус», маркази фароғативу табобатии дастғоҳи Ҳукума-ти ҷумҳурий, қойғонаи «Хур-рамшаҳр»-и ноҳияи Данғара, қойғонаи «Наврўз», «Душанбе - Плаза», Осорхонаи миллии Тоҷикистон ва «Амфитеатр»-и Душанбе танҳо қисме аз он ин-шооте мебошанд, ки дар онҳо нақши дастони сеҳрофариқи қормандони Бунёди мусаввирию дидан мумкин аст. Онқо дар таш-килу барғузории қашну озмунқо нис ширкат варзидаанд. Асарҳои эшон дар намоишгоҳҳои гуногун ба намоиш гузошта шудаанд.

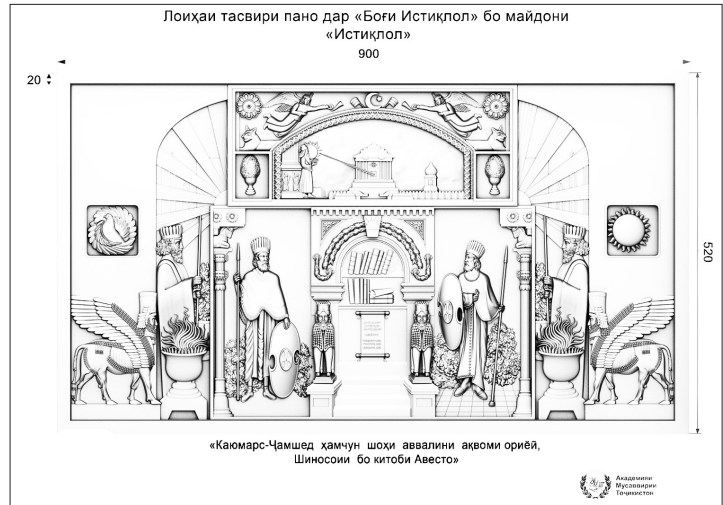
Ин тасвири дуктари тоҷик бо либосу ороишоти миллий ва меваву зарғроҳи гуногун, ки далали сеҳри муъҷизао-фари мўқалами Олимхон Ра-биев аст, дар намоишгоҳҳои гуногун ба намоиш гузошта шуда, баҳои баланди ақли санъати тасвирий ва мунаққо-донро сазовор гардидааст.

Сехри мўқалам

- Соли 2008 дар пойтахти Фаронас - шаҳри Париж бо пешниҳоди ЮНЕСКО намоиши қалони байналмилалӣ барғузор шуд, - ба ёд меорад О. Рабиев, - Дар он расмонии Ҷумҳурии Ўзбекистон низ ширкат мева-ришданд ва дар намоиш асарҳои онқо аз ҷониби Академияи рас-сомӣ муаррифи гардид. Пас аз бозгашт бо пешниҳоди Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки аз ҳама қори мо оғаҳи доштадну пайваста ғам-хорӣ зоҳир менамоянд, мо нис соли 2009 чунин соҳтор - Акаде-мияи мусаввирии Тоҷикистонро дар назди Бунёди мусаввирий таъсис додем. Пас аз он бо иттиҳодихори эҷодӣ, иттиқори расмонӣ ва бунёдҳои бадеии ақсар ҷумҳурийи пасошўравӣ робита барқарор намулда, дар рўзу ҳафтаҳои фарҳанги киш-варамон дар он ҷумҳурийи на-моиши асарҳои мусаввируно эҷодқорони дигари Бунёди му-саввирии Тоҷикистонро ташкил қардем.

Дар он намоишҳо асарҳои Олимхон Рабиев нис ба та-мошо гузошта шуда, сазовори баҳои баланди мутаҳасси-сон гардиданд. Вале озмуни байналмилалӣ расмонӣ дар шаҳри Остона, ки онро Итти-фоқи байналмилалӣ «Рас-сомон барои сулҳ» ташкил намулд, О. Рабиевро воқеан машҳур қардонд. Бо пешниҳоди асарҳои «Модар», «Биби ман», «Кўдақӣ» ва чанд тасви-

ри дигар Олимш сазовори медали тиллои озмун гашт. Мавриди зикр аст, ки Итти-фоқи байналмилалӣ «Рассо-мон барои сулҳ» созмони ғай-ритиқоратӣ буда, соли 2003 таъсис ёфтааст ва расмонии беш аз 60 кишвари олам ба он шомиланд. Ҳадафи соз-мон ташкили қорабинҳои дар соҳаи санъати тасвирист, ки эҳти-мол барои он даҳ сол лозим буд. 26 майи соли 2018 аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи таъси-си Комиссияи байниқоравӣ оид ба гузаронидани озму-ни қушод ҷиҳати интиқоби бештарин лоиҳаи анғоравии Майдони «Истиқлол» бо Маҷ-мааи меъморӣ рами «Ис-тиқлол ва Озодӣ» дар шаҳри Душанбе фармоиш ба имзо расида, 11 марти соли 2020 ҷамъбаст гардид. Тибқи лоиҳа мо нақшаи 14 лавҳаро омода

«Рассомон барои сулҳ» ба пой-тахти кишвар шаҳри Душанбе «барои таъмини суботу оромӣ, амнияту ҳамзистии осоиштаи қишрҳои ҷомеау адбн, гуфту-гўи тамаддуноху ва рушди бо-мароми иқтисодии иҷтимоӣ» қоизаи «Шаҳри сулҳ»-и Бунёди роҳи бузурги абрешим супори-да шуд. Ҳамчунин, Иттифоқи байналмилалӣ «Рассомон барои сулҳ» ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳта-рам Эмомалӣ Раҳмон ҳамчун қосиди сулҳу ваҳдати тоҷикон армуғони хотирай ва мусавва-раи нодир тақдим қард.

Бо пешниҳоди О. Рабиев меҳмонон гушаҳои зебоманза-ри кишварро тамошо қарданд.

Барои офаридаҳои нотақ-рор ва иштироки фаъолана дар қорабинҳои сахти бай-налмилалӣ Олимхон Рабиев сазовори қоиза ва унвонҳои зиёд - доктори фаҳрии фал-сафа дар соҳаи санъати ҷаҳонии Донишгоҳи Оксфорд (Анғлия), профессори Дониш-гоҳи байналмилалӣ таълими фундаменталӣ (Санкт-Пете-рбург), дипломанти озмуни байналмилалӣ «Ҷанбаҳои муосири санъат» (АППОЛОН - ЮНЕСКО), ордени «Ша-раф ва шўҷоат»-и Бунёди фарҳанги Санкт-Петербург, ордени «Санъати сайёра», қоизаҳои «Расмони сол» ва «Дурдонаҳои роҳи бузурги абрешим» гардида, мусавва-раҳои дар чанд намоишҳои байналмилалӣ ба намоиш гузошта шудааст. Вале ӯ ғо-либиятро дар озмуни лоиҳаҳо барои бунёди деворниқоравӣ Маҷмааи меъморӣ рами «Истиқлол ва Озодӣ» барои хеш муваффақияти бузургтарин ме-донад.

- Ба озмуни Майдони Ис-тиқлол шумораи ҳеле зиёди лоиҳаҳо пешниҳод шуда бу-данд. Албатта, боиси ифтихор аст, ки лоиҳаи пешниҳодна-мудаи мо пазируфта шуд. Гарчанд он масъулияти бу-зургеро тақозо мекунад, - бо қаноатмандӣ гуфт О. Рабиев ва илова намулд: - Тахти на-зорату таваҷҷуҳи доимӣ ва

О. Рабиев изғори хурсандӣ менамояд, ки ин офаридаи ӯ садсолаҳо ки гўшаи кишварро оро дода, барои насли имрўзу фардо ҷиҳати омўзиши таъ-рихи миллат қумақ хоҳад қард.

Пас аз худхофизӣ бо ин расмонӣ ҷирадаст бори ди-гар устохонаҳо, роҳравҳо ва гирду атрофи бинои Бунёди мусаввирии Тоҷикистонро аз назар гузаронидем. Деворҳои бино пур аз мусаввараҳо, устохонаву назди тирезаҳои роҳравҳо пур аз ниқоравҳои гуногун-зарғро ва ҳайкалчаҳои одамону ҳайвонот. Муҷассама ва деворниқоравҳои гуногунӣ аз биноҳо қандашударо дар ҳавли назди бино нис дидан мумкин аст. Қои баъх нест, ки ин ҳама зебоиҳо бо мурури замон «...гарданд ҳароб, зи борону аз тобиши офтоб». Сабаб танҳо он аст, ки бунёд барои нигоҳдори онқо толол ё бинои махсус надорад. Тавре О. Рабиев зикр намулд, барои ташкили намоиши асарҳо нис толол мавҷуд нест. Вале бо-иси хушундист, ки пас аз солҳо ҳоло таъмири намо ва атрофи бино оғоз ёфтааст.

Имрўз нис О. Рабиев машғу-ли эҷод аст ва рисолати худро дар идома додани аънаҳои

намудем, ки ба шақли баре-леф мусавварӣ гаштаанд. Ин барелефҳо бо баландии 5 метру 20 см ва дарозии 9 метр таърихи миллати тоҷик ва даврҳои рушду инкишофи давлатдорӣ тоҷиконро аз замони Зардушт то давраи Ис-

тиқлолияти давлатии кишвар бо аънаҳои миллий ва қор-намоиҳои мардуми мо инқисос менамоянд. Барелефи аввал «Қаюмарс - Қамшед ҳамчун шоҳи аввалини ақвоми ориёӣ. Шиносой бо қитоби Авесто» номгузорӣ шуда, дар он ҳамаи рамоҳе, ки ба Қаюмарсу Қам-шед алоқаманданд, қои дода шудаанд. Умуман, ҳар лавҳа як асари бузург аст, ки дар он марҳилаҳои таърихи миллат ва давлатдорӣ тоҷикон бо ҳама ҷузъиёти муҳимтарин, шахсиятҳои давр, иншооту меъморихи, рушди илму ҳунар ба назар гирифта мешаванд.

Лавҳаи дуоим ба даврони салтанати Ҳахоманишиён мар-бут буда, аз давраи ба сари қудрат омадани Қуруши Қабир оғоз меёбад. Муттаҳид намуда-ни қавмҳои ориёӣ, эълонияи Қуруши Қабир аз мавзўҳои ин лавҳаанд, ки дар он нис ҷузъиёти зиёд ифодагари он марҳалаи таъриханд.

Мавзўи асосии лавҳаи се-юм муқорибии Спитамен бо Искандари Мақдуний аст, ки онро «Муқорибии Санги сугдӣ» ё «Шуғи сугдӣ» нис менамоянд. Лавҳаи қорум ба даврони Ашқонӣ, Қўшонӣ, Сосонӣ, Меҳрдош II, Қаншиқай Қабир, Ардашери Бобакон марбут буда, меъморихи он айёмро нис дар бар мегирад...

Тавре Олимхон Рабиев таъкид намулд, шумораи девор-ниқоравҳо ба 14 баробар буда, сабаб пурра оро додани ҳар ду тарафи ҳамаи ҳафт қитчи ситора аст, ки рами «Истиқлол ва Озодӣ» дар Майдони Истиқлол хоҳад буд. Пас аз пурра омода гардидани ҳамаи деворниқо-равҳо Олимхон Рабиев яқоя бо Ю. Яъқубов, Ф. Раҳимов, Н. Убай-дулло ва Ш. Орумбекзода онро ба Комиссияи байниқоравӣ ва Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон пешниҳод намулданд.

О. Рабиев изғори хурсандӣ менамояд, ки ин офаридаи ӯ садсолаҳо ки гўшаи кишварро оро дода, барои насли имрўзу фардо ҷиҳати омўзиши таъ-рихи миллат қумақ хоҳад қард.

Пас аз худхофизӣ бо ин расмонӣ ҷирадаст бори ди-гар устохонаҳо, роҳравҳо ва гирду атрофи бинои Бунёди мусаввирии Тоҷикистонро аз назар гузаронидем. Деворҳои бино пур аз мусаввараҳо, устохонаву назди тирезаҳои роҳравҳо пур аз ниқоравҳои гуногун-зарғро ва ҳайкалчаҳои одамону ҳайвонот. Муҷассама ва деворниқоравҳои гуногунӣ аз биноҳо қандашударо дар ҳавли назди бино нис дидан мумкин аст. Қои баъх нест, ки ин ҳама зебоиҳо бо мурури замон «...гарданд ҳароб, зи борону аз тобиши офтоб». Сабаб танҳо он аст, ки бунёд барои нигоҳдори онқо толол ё бинои махсус надорад. Тавре О. Рабиев зикр намулд, барои ташкили намоиши асарҳо нис толол мавҷуд нест. Вале бо-иси хушундист, ки пас аз солҳо ҳоло таъмири намо ва атрофи бино оғоз ёфтааст.

Имрўз нис О. Рабиев машғу-ли эҷод аст ва рисолати худро дар идома додани аънаҳои

АЗ ТАВАҶҶУҲӢ ХОСАИ ПРЕЗИДЕНТ ТО РУШДИ БЕСОБИҚАИ ИНФРАСОХТОР

Маориф дар сиёсати роҳбарияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон самти афзалиятнок эълон гардидааст. Бо назардошти ин, ба хотири баланд бардоштани саҳти таълиму тарбия ва ба таҳсил фаро гирифтани насли наврас дар шаҳру ноҳияҳои мамлакат сохтмони мактабҳои замонавӣ идома дорад. Дар даврони соҳибистиқлолӣ садҳо мактаб ба истифода дода шуд, ки имрӯз насли наврас дар шароити мусоид ба омӯзиши илм ва касбу ҳунар машғуланд.

Агар ба нишондодҳои оморӣ назар афканем, дар 30 соли истиқлолияти давлатии Тоҷикистон 3 ҳазору 240 муассисаи нави таълимӣ барои 1 миллиону 400 ҳазор ҳа-нанда ба истифода дода шудааст, ки ин аз таваҷҷуҳи ҳосаи Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нисбат ба рушди соҳаи маориф шаҳодат медиҳад.

Яке аз тадбирҳои дигар бунёди муасси-саҳои таълимии тарзи нав мебошад. Маҳз ба хотири сифати баланди таълим теъдоди муассисаҳои таълимии типӣ нав - литсей, гимназия, мактаби президентӣ, мактаби байналмилалӣ ва муассисаҳои таълимӣ барои хонандагонӣ болаёқат дар замони соҳиб-истиқлолӣ ба 173 адад расонида шуд. Таъ-лилҳо нишон медиҳанд, ки таълиму тарбия дар ҷини муассисаҳои таълимӣ нисбатан самаранок буда, ҳар сол хонандагонӣ онқо дар олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ ва минтақа-вӣ ҷаҳонӣ соҳибӣ медалҳои тиллову нуқра ва биринҷӣ гардида, номи давлату миллати тоҷикро баландтар мебардоранд.

Инчунин 196 муассисаи таҳсилоти томак-табӣ ва умумии хусусӣ бунёд гардид.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид намулданд: «Мо дар ҳазор-солаи сеюм ва асри пешрафти бесобиқаи илму технологияҳо, яъне дар асри, ки тамоми ҷанбаҳои ҳаёт тавассути саводу дониш ва илму технологияҳо идора қарда мешаванд, зиндагӣ дорем. Барои ҳамқадаҳои замона будан ва рушди давлату ҷомеаро таъмин қардан омўзиши илму дониш, хусусан, ил-ҳои табиӣ, риёзӣ, дақиқ ва аз худ қардани касбу ҳунар роҳи ягона

